

Församlingsinstruktion för
Dellenbygdens pastorat –
Bjuråker–Norrbo och Delsbo
församlingar

2023

Församlingsinstruktion för Dellenbygdens pastorat

FIN 2020

Antagen av Kyrkorådet 2020-02-18

Antagen av Kyrkofullmäktige 2020-02-25

Utfärdad av Domkapitlet 2020-03-25

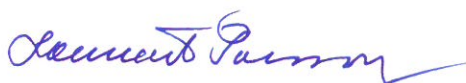
FIN 2023

Reviderad 2023-10-10

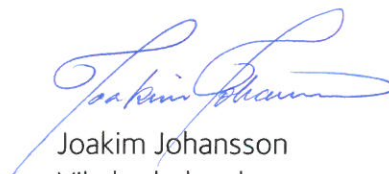
Antagen av Kyrkorådet 2023-10-17

Antagen av Kyrkofullmäktige 2023-10-31

Utfärdad av Domkapitlet 2023- -

Lennart Persson
Kyrkofullmäktiges ordförande

Joakim Johansson
Vik. kyrkoherde

Innehåll

INLEDNING	5
VISION FÖR SVENSKA KYRKAN I DELLENBYGDEN	5
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	6
Omvärldsanalys	6
PASTORALT PROGRAM	6
Teologisk grundsyn	6
Fördelning av den grundläggande uppgiften i församling och pastorat.....	6
Gudstjänst	7
Huvudgudstjänst.....	7
Nattvardsfirande.....	7
Barnperspektiv	7
Gudstjänstutveckling.....	7
Undervisning.....	7
Konfirmandarbete.....	8
Vuxenundervisning	8
Diakoni.....	8
Mission	8
Kyrkomusiken	8
Språkbehov	8
Barnkonsekvensanalys	9
PRIORITERADE OMRÅDEN	9
SAMMANFATTNING AV ARBETET MED FIN.....	9

Församlingsinstruktion för Svenska kyrkan i Dellenbygden – Bjuråker-Norrbo och Delsbo församlingar

INLEDNING

Svenska kyrkan i Dellenbygden bildades den 1 januari 2018 genom sammanläggning av Bjuråker-Norrbo och Delsbo församlingar till ett gemensamt pastorat med två församlingar. Pastoratet ingår i Hälsinglands norra kontrakt i Uppsala stift.

VISION FÖR SVENSKA KYRKAN I DELLENBYGDEN

Vi – förtroendevalda och anställda – vill som pastorat verka med fokus på Guds nåd och kärlek i Jesus Kristus och för en öppen gemenskap och skapelsens återställelse och frälsning genom Fader, Son och Ande.

Församlingarnas grundläggande uppgift är att tillbe, älska och ära Fader, Son och Ande genom mission, gudstjänst, diakoni och undervisning.

Församlingarnas syfte är att människor skall komma till tro på den heliga Treenigheten och leva i tro i en kristen gemenskap, öppen mot omvärlden, så att Guds rike utbredds och skapelsen återupprättas.

Pastoratets utgångspunkt för all verksamhet är att Gud har ett ärende till världen: *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv.* (Joh. 3:16). Faderns kärlek till världen är Guds mission till oss och vi som församlingar har att i ord och handling vittna och verka för att Guds kärleks rike blir synligt mitt i vardagen.

Församlingarnas mål är förverkligandet av Guds rike, där ingenting kan skilja oss från Guds kärlek i Jesus Kristus (Rom. 8:39), och när hoppet har besannats att *skapelsen skall befrias ur sitt slaveri och nå den frihet som Guds barn får när de förhärligas* (Rom 8:21). För att nå vårt mål skall vi vara en kyrka som människor har en positiv relation till och känner glädje över att tillhöra, vara en kyrka som är öppen och tillgänglig; en diakonal och profetisk kyrka med plats för tro och engagemang, vara en kyrka som är närvarande i bygdens liv, i sorg och glädje hos enskilda människor. Församlingarna skall vara mötesplatser som vittnar om att *Kristus finns hos er, hoppet om härligheten* (Kol. 1: 27).

FÖRUTSÄTTNINGAR

Omvärldsanalys

Pastoratet utgörs till största delen av glesbefolkad landsbygd. De största orterna är Delsbo med en befolkning på drygt 2 200 personer och Friggesund med en befolkning på drygt 550 personer. Inom pastoratets gränser bor drygt 6 900 personer, varav 4 980 kyrkotillhöriga.

En stor del av församlingen i Bjuråker-Norrbo är över 65 år, men på senare tid har en stor inflyttning av barnfamiljer skett, främst i Norrbo. I Delsbo församling är den demografiska spridningen något större, inte minst beroende på att högstadium finns i Delsbo. F-6 skolor finns i Delsbo, Bobygden, Svågadalen, Friggesund samt i Vedmyra (Waldorfskola).

Pastoratet har ett blomstrande föreningsliv med många möjligheter till samarbeten. De sociala-diakonala utmaningarna är ensamhet hos den åldrande befolkningen och olika typer av missbruk och social utsatthet.

PASTORALT PROGRAM

Teologisk grundsyn

Dellenbygdens pastorat står kyrkligt sett i flera olika traditioner. I Bjuråker och Norrbo finns historiskt drag av låg- och frikyrklighet, medan det i Delsbo finns drag av både högkyrklighet och EFS-fromhet. Dessa olika fromhetsinriktningar lever sida vid sida och berikar varandra. Svenska kyrkan är sedan reformationen en evangelisk-luthersk kyrka, även om begreppet som sådant är mycket yngre. I Dellenbygden bejakar vi detta som ett uttryck för Svenska kyrkans samhörighet, men vi bejakar också begreppet evangelisk-katolsk; ett begrepp som såväl ärkebiskop Nathan Söderblom som biskop Ragnar Persenius lyft fram.

Det lutherska arvet tar sig uttryck i den öppna folkkyrkan med låga trösklar och högt i tak och där samtidens frågor finns sida vid sida med kyrkans tusenåriga tradition. Det katolska arvet tar sig uttryck i att kyrkan alltid är katolsk (av latinets *catholica* – världsvid eller universell, i trosbekännelsen översatt med *allmännelig*) och syftar på att vi bekänner denna tro i samhörighet med kyrkan över hela världen och i kontinuitet med kyrkan i alla tider. Kyrkan är en enda, helig, allmännelig och apostolisk.

Evangelisk är den bro som förenar dessa två. Evangelisk (av grekiskans *evangelion* – det glada budskapet) syftar på Guds levande Ord och det reformatoriska arvet efter Martin Luther med dess fokus på rättfärdiggörelsen genom tron på Kristi kors och hans uppståndelse, såsom det uttrycks i Guds Ord och handlande.

Fördelning av den grundläggande uppgiften i församling och pastorat

I pastoratet delas den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning, diakoni och mission mellan de båda församlingarna i ungefär samma omfattning. I pastoratet finns fyra två prästtjänster utöver kyrkoherden. All personal är gemensam för pastoratet och fördelar arbetsuppgifterna mellan sig enligt plan som kyrkoherden fastställer. Kyrkorna används i ungefär samma utsträckning och vår vision är att alla tre kyrkorna skall fortsätta leva som öppna och välbesökta sockenkyrkor.

Gudstjänst

Gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och Sakramenten. I Dellenbygdens pastorat vill vi fira gudstjänster som följer kyrkans tusenåriga tradition, samtidigt som de speglar vår tids andliga sökande efter Gud. Högmässan är pastoratets huvudsakliga gudstjänstform och kompletteras med andra gudstjänster. Gudstjänsten är hela församlingens gåva och uppgift och all verksamhet måste syfta till att föra människor till tro som gudstjänstfirande lemmar av Kristi kropp.

Huvudgudstjänst

I pastoratet firas en huvudgudstjänst alla söndagar och kyrkliga helgdagar. Huvudgudstjänsten förläggs i normalfallet till antingen Bjuråker, Delsbo eller Norrbo kyrka, i och med det korta avståndet mellan våra kyrkor. Utöver huvudgudstjänsten firas oftast ytterligare en gudstjänst i någon av våra kyrkor de flesta söndagar. Denna kan även vara förlagd till andra platser, som Strömbacka kapell, Svågadalens kyrksal, Åhs bönhus eller någon vall. Vintertid kan något färre gudstjänster, eller fler sammanlysta gudstjänster, firas. Gudstjänst kan vid behov firas i församlingshemmen. Huvudgudstjänsten firas ekumeniskt ungefär tre gånger om året, t ex i samband med bibelutdelning till 6-åringar, under ekumeniska böneveckan och vid gökottor på Kristi Himmelsfärdsdag.

Nattvardsfirande

Mässa firas minst tre söndagar i månaden och två veckodagar i månaden, och det sker i pastoratets alla kyrkor. Mässa firas inte utanför invigt kyrkorum annat än i undantagsfall, som t ex sockenbud eller vid pilgrimsvandringar.¹ Sommartid firas något färre mässor. Nattvard firas alltid med såväl alkoholhaltigt vin (rött) som alkoholfritt vin (vitt).² Vi när noga med att skilja mellan konsekrerat och icke konsekrerat bröd.³

Barnperspektiv

Barnets perspektiv är viktigt och vi arbetar aktivt för att hitta gudstjänstformer för barn och unga. Arbetet har bl a resulterat i gudstjänstformen *Barnens basilika* i Delsbo och *Familjegudstjänster* i Bjuråker-Norrbo. Så småningom är det tänkt att dessa gudstjänster också skall kunna få sällskap av *Barnens mässa*.

Gudstjänstutveckling

I pastoratet pågår en kontinuerlig förnyelse av gudstjänsten genom en levande och aktuell gestaltning av den tradition vi är satta att förvalta. Inom ramen för denna tradition finns stor frihet att gestalta och anpassa gudstjänsten efter lokala situationer. För att bevara och stärka gudstjänstlivet vill vi utöka lekmannadelaktigheten.

Undervisning

Kristen tro är att leva sitt liv med dopet som grund och i relation till Jesus Kristus. Det lutherska arvet understryker vikten av undervisning tillsammans med det evangelisk-katolska arvet, som understryker vikten av kontinuitet. I mötet med barn och ungdomar behöver tron och traditionen gestaltas på ett levande sätt och undervisningen utgå från deras behov och upplevelser, samtidigt som en kristen vardagspraktik synliggörs. I mötet med vuxna är behoven till stor del desamma, men undervisningen behöver där läggas ut på djupet.

¹ *Kyrkoordning för Svenska Kyrkan 2023*, 20 kap. *Nattvard*, §4.

² *Fira nattvard. Brev från biskoparna till svenska kyrkans präster och församlingar* (2020), s. 80.

³ *Ibid.* s. 83.

Konfirmandarbete

Konfirmandarbetet utgår från den handlingsplan för konfirmandarbetet som upprättades och sammanställdes 2018 och som årligen revideras av konfirmandarbetslaget. Vuxenkonfirmation skall erbjudas vid behov.

Vuxenundervisning

Pastoratet har flera olika grupper för vuxenundervisning. Församlingarna skall bedriva olika former av undervisning som syftar till en fördjupning i kristen tro. Undervisande inslag förekommer även i samband med andakter och på andra sätt i de flesta av våra vuxenverksamheter. Vår vision är att utveckla undervisningen för att nå andra än dem vi möter regelbundet.

Diakoni

Diakonin i pastoratet utgår från altaret, där utgångspunkten är att genom dopet vara Jesu händer och fötter, ögon och öron i mötet med varandra. Ordet får gemensamt bäras ut i praktisk handling och omsorg till våra medmänniskor oavsett livssituation. Diakonin är allas gemensamma angelägenhet och pastoratet arbetar aktivt med att inspirera människor till att ha ett diakonalt förhållningssätt.

Mission

Missionen handlar om att på olika sätt vittna om Gud och hjälpa människor att komma till tro på Jesus Kristus. Detta är varje kristens uppgift och det är därför viktigt att vi ser oss själva som sända av Gud för att delta i Guds mission. Kyrka och församling finns inte till för sin egen skull, utan som en gemenskap sänd av Gud i världen, med uppdraget att i ord och handling visa på evangeliet om Guds befriande kärlek i Jesus Kristus.

Alla ålderskategorier behöver möta förebilder på trons väg genom livet. Vi behöver i samtal uppmuntra och stödja varandra till större frimodighet i att stå upp för kristen tro på olika "spelplaner" t ex arbetsplatser, skolor, föreningar m.m. Mission börjar på hemmaplan, samtidigt som vi vill bidra till att upprätthålla långsiktiga och uthålliga relationer till systerkyrkor runt om i världen och stödja varandras missionsarbete. Ett konkret uttryck för detta är t ex våra relationer till vår vänförsamling i Cieszyn, Polen.

Kyrkomusiken

I pastoratet finns en vuxen- och tre barnkörer. Det finns f n två kantorstjänster i pastoratet och den obligatoriska kyrkomusikertjänsten är kantor⁴. Vi strävar efter en utökad musikalisk medverkan i gudstjänsterna genom att t ex uppmuntra och nyttja musiker inom pastoratet, starta ytterligare körer samt att slå vakt om och vidareutveckla samarbetet med folkmusiken i bygden.

Språkbehov

I pastoratet finns f n inga andra språkbehov än svenska. Samarbete kring språkcafé har tidigare funnits med Röda Korset, men i takt med att antalet asylsökande minskat har också behovet minskat.

⁴ KO 2 kap, 2§

Barnkonsekvensanalys

Kyrkorådet skall verka för barnets bästa och göra barnkonsekvensanalys inför beslut.⁵ Barnperspektivet tar sig uttryck t ex i undervisning och lek, i gudstjänster och genom tillskapandet av ”Barnens altarskåp” i Delsbo kyrka, där barn kan få leka och uppleva gudstjänst på sina egna villkor.

PRIORITERADE OMRÅDEN

Svenska kyrkan i Dellenbygden vill arbeta för följande prioriterade områden:

- Att stärka samhörigheten i pastoratet och arbeta för att Dellenbygdens pastorat känns som en naturlig enhet, oavsett om man bor i Bjuråker, Delsbo eller Norrbo.
- Att öka dopfrekvensen i pastoratet.
- Att öka antalet aktiva volontärer inom olika områden.

SAMMANFATTNING AV ARBETET MED FIN

Processen att ta fram den förra FIN har haft en bred förankring bland förtroendevalda, volontärer, personal och församlingsbor och inleddes med ett stormöte på Svanbackens konferenscentrum 2018-10-06 där riktlinjerna för arbetet utarbetades med bl a tillskapandet av en arbetsgrupp. Denna grupp har arbetat med frågan, involverat fler berörda och arbetsgruppen har utarbetat föreliggande text, som skall revideras vart fjärde år, vid kyrkoval eller vid byte av kyrkoherde.

Revideringen har utförts av en mindre grupp, bestående av vik. Kh, Kyrkofullmäkiges-, kyrkorådets- och församlingsrådets ordförande.

⁵ KO 3 kap., 22§; 4 kap., 4§, 4 pkt